

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **P. T. A.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 1. 2019, č. j. 30 A 42/2018-52,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku, kterým Krajský soud v Plzni zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 1. 2018, č. j. MV-143947-4/SO-2017. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 11. 2017, č. j. OAM-2411-13/ZR-2017, kterým bylo stěžovatelce zrušeno povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[2] Kasační stížnost stěžovatelky byla spojena s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňuje tím, že v jejím případě nad veřejným zájmem na výkonu pravomocného rozhodnutí žalované převažuje zájem na nerušeném výkonu práva stěžovatelky na spravedlivý proces a nezasahování do jejího osobního a rodinného života. Nepřiznání odkladného účinku by pro stěžovatelku mělo za následek nutnost opustit Českou republiku, kde má vybudováno veškeré zázemí. V České republice žije spolu s manželem a dvěma dětmi (V. T., nar. X, a V. Q. T., nar. X) ve společné domácnosti, členové její rodiny zde mají povolen trvalý pobyt. V této souvislosti soudu doložila rodné listy obou dětí, oddací list, fotokopii průkazu povolení k trvalému pobytu mladšího z dětí, a fotokopie daňových přiznání za období 2016–2018 podaných stěžovatelkou a starším z jejích dětí a potvrzených podatelnou správce daně.

[4] Stěžovatelka sama měla trvalý pobyt povolen od roku 1998, za tu dobu se nikdy nedostala do konfliktu se zákonem, nenarušila veřejný pořádek ani jinak nebyla státu na obtíž. Rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu bylo vydáno pouze na základě tvrzené nepřítomnosti stěžovatelky

na území po dobu 2 let a 4 měsíců. Od této nepřítomnosti však již uplynuly více než 2 roky. Stěžovatelka na území úspěšně podniká. Má za to, že přiznáním odkladného účinku nebude zasaženo do žádného veřejného zájmu; naopak jeho nepřiznání by způsobilo vážnou újmu jí a její rodině. Stěžovatelka by totiž musela z České republiky odcestovat a vyčkat na vyřízení nového pobytového oprávnění v zemi původu. Současně hrozí, že odloučení stěžovatelky od její rodiny potrvá mnoho měsíců, ne-li roky, neboť i po zrušení systému Visapoint dochází na zastupitelském úřadě v Hanoji nadále k závažným problémům s registrací k podání žádosti. Je tak prakticky nemožné podat žádost o pobytové oprávnění čestným a lidsky důstojným způsobem, bez nutnosti uplácení prostředníků. Ministerstvo vnitra nadto naprosto běžně porušuje zákon tím, že nedodrží zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí.

[5] Na podporu svého názoru stěžovatelka odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS, z něhož se podává, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze v něm předjímat rozhodnutí o věci samé; soud přitom může toto rozhodnutí i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro jeho přiznání nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly. Ve vztahu k výkonu práva na spravedlivý proces stěžovatelka odkázala na usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100.

[6] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Ve vyjádření k návrhu uvedla, že nesdílí názor stěžovatelky, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatelku větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a že by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s veřejným zájmem

[7] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, není-li následně zákonným postupem zrušeno; tento postup proto musí být vyhrazen jen pro výjimečné případy.

[8] Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užije přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje na jedné straně hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán), s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán), jako hledisko druhé. K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li stěžovatel, že jeho újma, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, by byla nepoměrně větší oproti případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno, a současně teprve poté, co vyloučí kolizi odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[9] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně

pokračování

z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. Rozhodnutí o odkladném účinku je rozhodnutím předběžné povahy, kterým Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá (ani nemůže předjímat) výsledek meritorního posouzení věci.

[10] Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku zhodnotil specifickou osobní situaci stěžovatelky. Z jí předložených podkladů vyplývá, že na území České republiky dlouhodobě žije se svým manželem a dvěma dětmi (ti disponují platným pobytovým oprávněním) a provozuje zde aktivně podnikatelskou činnost. Nuceným vycestováním stěžovatelky by tak mohl být narušen její rodinný život, který na území České republiky vede. Nedobrovolné opuštění České republiky by současně bezpochyby výrazně negativně zasáhlo do jejího podnikání. Nebylo taktéž nikterak zpochybněno, že (s výjimkou důvodů, o něž se opírá rozhodnutí žalované) v minulosti svým chováním neporušovala své povinnosti plynoucí z právního pořádku České republiky

[11] Nelze rovněž přehlédnout, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí žalované o zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatelky do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, je zde reálné nebezpečí, že by byla stěžovatelka skutečně nucena ještě před rozhodnutím o věci opustit území České republiky. Není možné spoléhat na to, že by měla bez dalšího možnost získat jiný druh povolení k pobytu na území České republiky.

[12] Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost sama o sobě nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v České republice na určitou dobu.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil žádost o přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom, že by v důsledku přiznání odkladného účinku, tedy umožněním stěžovatelce pobývat na území České republiky do doby rozhodnutí o její kasační stížnosti, mohlo dojít k jakémukoli zásahu do práv třetích osob, nebo že by takové rozhodnutí bylo v rozporu s veřejným zájmem.

[14] S ohledem na shora uvedené důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v projednávané věci splněny, a v souladu s § 107 odst. 1 s. ř. s. proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu